

نمبر آستان:	سمنان
نمبر شهرستان:	شاهرود
تاریخ کرای:	۹۳/۰۳/۳۱
بهره آستان:	۲۰
نمبر طراز:	خانم نرجس طاشیان
نمبر سطر:	
نمبر سطر:	

آستانه داخلی
مدارس عالی‌نویس طاشیان
سطح دو
سال تحصیلی: ۹۳ - ۹۲
نیم‌سال دوم
مدرسه علمیه امام جعفر صادق (علیه السلام)
مهر مدرسه

موضوع آستان:	آشنایی با علوم بلاغی ۱
موضوع:	آشنایی با علوم بلاغی ۱
کتاب:	آشنایی با علوم بلاغی
انتشارت:	
موضوع:	از ابتدای کتاب تا ابتدای باب ششم (وصل و فصل)
نام و نام خانوادگی:	پایه: چهارم بهمن
نام پدر:	زمان: ۹۰ دقیقه

۱- در شعر « و ما مثله في الناس الا مُملِكاً * ابو أمه حيُّ ابوه يقاربه » کدام یک از عیوب مغل به فصاحت وجود دارد؟ ۰/۵ نمره (۲۳ ص)

الف) تفاخر کلمات ب) تعقید لفظی ج) تعقید معنوی د) ضعف تألیف

۲- در عبارت « أنا تربُّ البندی و ربُّ القوا فی * و سمام العدا و غیظ الحسور » کدام یک از مقاصد غیر اصلی خبر نهفته است؟ ۰/۵ نمره (ص ۴۷)

الف) اظهار تأسف و اندوه ب) استرحام ج) اظهار شادمانی د) اظهار فخر و مباهات

۳- « هو الکلام الذی یحتمل الصدقَ و الکذبَ لذاته » تعریف چیست، آن را به طور کامل توضیح دهید؟ ۲ نمره (ص ۴۵)

خبر کلامی است که ذاتاً احتمال راست و دروغ بودن را داشته باشد که در این احتمال به خود خبر توجه می‌شود نه به گوینده ی آن، تا خبرهایی که حتماً راست است مثل خبرهای خدا و پیامبران داخل در تعریف شود و همین طور خبرهایی که حتماً دروغ است مثل خبرهای پیامبران دروغین داخل در تعریف شود.

۴- آیه ی « و لا تُخاطِبِنی فی الدین ظلّموا انهم مُغرَقون » کدام یک از موارد اخراج کلام برخلاف مقتضای ظاهر است آن را توضیح دهید؟ ۲ نمره (ص ۵۶)

فرض مخاطب خالی الذمی به منزله شاک و مردد. هنگامی است که گوینده پیش از این، سخنی گفته شاد که در آن به نوع خبر اشاره شده باشد. خبر در این آیه عذاب است حضرت نوح (علیه السلام) با این که نسبت به خبر خالی الذهن بوده ولی شاک و مردد شمرده شده و همراه با تاکید آمده است.

۵- معانی مجازی نهی را در عبارات زیر بنویسید؟ ۲ نمره (ص ۷۱)

الف) لا تطلب المجد انَّ المجد سُلْمُهُ * صَعْبٌ وَعِشْ مُسْتَرِيحاً نَاعِمَ البال تحقیر

ب) لا تنه عن خلقٍ و تأتي مثله تبویح

ج) ایها الاخ لا تتوان التماس

د) لا تعتذروا قد كفرتم بعدا ایمانکم تیئیس (مایوس کردن)

۶- چهار مورد از مواردی که حذف مسندالیه بر ذکر آن ترجیح پیدا می‌کند را بنویسید؟ ۲ نمره (ص ۹۴)

عدم وجود فایده بر ذکر - پنهان نگه داشتن از غیر مخاطب - امکان انکار در صورت نیاز - ساختن معماواره برای هوش آزمایی مخاطب - حفظ قافیه یا وزن - حفظ سجع - معین و روشن بودن مسندالیه - ترس از فوت شدن فرصت

۷- یکی از معانی ثانویه در بحث ضمیر « اظهار در مقام اضمار » است آن را توضیح دهید؟ ۲ نمره (ص ۱۰۹)

این که در کلام، اسم ظاهر به جای ضمیر قرار داده شود تا هراس و ترس در جان شنونده انداختن جایگزین کردن معنا در ذهن مخاطب، لذت یابی از ذکر اسم ظاهر و جلب عطف صورت گیرد.

۸- در جملات زیر، مسندالیه با چه انگیزه هایی معرفه به اضافه گردیده است؟ ۲ نمره (ص ۱۱۵)

الف) کاتِبُ الامامِ حَضَرَ
بزرگداشت مضاف

ب) وَلِدُ اللّٰصِّ قَادِمٌ
تحقیر مضاف

ج) اجمع اهل الحق علی کذا
هنگامی که نام بردن از تک تک افراد دشوار یا غیر ممکن باشد

د) رَفِیقُ زیدٍ لَیْسُ
تحقیر مضاف الیه

۹- تنويع مسند را از نظر لغوی و اصطلاحی توضیح دهید؟ ۱ نمره (ص ۱۳۷)

تنويع به معنای به هم زدن - حرکت دادن و گوناگون کردن است و در اصطلاح استعمال مسند به صورت مفرد یا جمله است.

۱۰- در عبارات زیر مفعول به با چه اهدافی حذف شده است؟ ۲ نمره (ص ۱۵۲)

الف) یمحوا الله ما یشاء و یثبت
اعتماد کردن بر قرینه

ب) فیغفر لمن یشاء و یعذب من یشاء
تعمیم و اختصار

ج) والله یعلم و انتم لاتعلمون
تنها وقوع فعل از فاعل اراده شود

د) قل الحق من ربکم فمن شاء فلیؤمن و من شاء فلیکفر
توضیح پس از ابهام

۱۱- چهار روش و شیوه ی مشهور قصر را نام برده و برای هر یک مثال بزنید؟ ۲ نمره (ص ۱۶۶)

قصر به وسیله ادوات نفی و استثناء؛ لا اله الا الله

قصر به وسیله انما؛ انما یتقبل الله من المتقین

قصر به وسیله حروف عطف « لا - بل - لکن »؛ الارض متحرکه لا ثابتة

مقدم داشتن چیزی که حق آن تأخیر است؛ ایاک نعبد و ایاک نستعین

۱۲- در مثال های زیر مسند را مشخص کرده و بنویسید با چه هدفی نکرده آمده است؟ ۲ نمره (ص ۱۳۵)

الف) ما خالدٌ رجلاً یذکرُ
تحقیر مسند

ب) هُدًی للمتقین
تعظیم و تفخیم مسند

موفق باشید